

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง "ความสัมพันธ์ของความเหนื่อยหน่ายกับความคาดหวังในความสำเร็จของอาจารย์พยาบาลและพยาบาลประจำการ" ชื่อนำเสนอผลการวิจัยดังนี้

1. สถานภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้เป็นพยาบาลประจำการโรงพยาบาลขอนแก่น จำนวน 96 คน และอาจารย์พยาบาลของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 61 คน

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างพยาบาลประจำการโรงพยาบาลขอนแก่น จำแนกตามแผนกที่สังกัดแล้วส่วนใหญ่ประจำอยู่แผนกตลยกรรมร้อยละ 32.3 รองลงมาคือแผนกอายุรกรรมร้อยละ 15.6 และพยาบาลจากฝ่ายการพยาบาลมีจำนวนต่ำสุดร้อยละ 3.1 กลุ่มตัวอย่างพยาบาลประจำการทุกคนเป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 22-52 ปี ประกอบด้วย กลุ่มอายุ 25 ปีและต่ำกว่า กับกลุ่มอายุ 26-30 ปี มีจำนวนสูงสุดเท่ากันคิดเป็นร้อยละ 29.2 สองกลุ่มที่มีจำนวนน้อยคือกลุ่มอายุ 41-45 ปี และ 45 ปีขึ้นไป มีจำนวนกลุ่มละร้อยละ 7.3 สถานภาพสมรส ส่วนใหญ่ร้อยละ 60.4 ยังเป็นโสด ระดับการศึกษาสำเร็จปริญญาตรีร้อยละ 78.1 นอกนั้นเมื่อวิเคราะห์ระดับประกาศนียบัตร รายได้ต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่างพยาบาลประจำการส่วนใหญ่มีรายได้ 4,000-6,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 39.6 ต่ำกว่า 4,000 บาทต่อเดือน มีจำนวนร้อยละ 34.4 และกลุ่มรายได้มากกว่า 6,000 บาท มีเพียงร้อยละ 26.0 ดังรายละเอียดในตารางที่ 1.

ส่วนลักษณะกลุ่มตัวอย่างอาจารย์พยาบาลส่วนใหญ่ร้อยละ 98.4 เป็นเพศหญิง มีเพียง 1 คนที่เป็นเพศชาย และอาจารย์พยาบาลสังกัดภาควิชาการพยาบาลอายุรศาสตร์และตลยศาสตร์ กับภาควิชาการพยาบาลแม่และเด็ก มีจำนวนสูงสุดร้อยละ 23.0 เท่ากัน กลุ่มตัวอย่างอาจารย์ภาควิชาการศึกษาวิจัยและบริหารการพยาบาลมีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.6 อายุของกลุ่มตัวอย่างอาจารย์ส่วนใหญ่ร้อยละ 45.9 อยู่ในกลุ่มอายุ 31-35 ปี โดยมีช่วง

อายุอยู่ระหว่าง 25-47 ปี สถานภาพการสมรสมีอาจารย์ที่แต่งงานแล้วสูงสุดร้อยละ 54.1 และมีอาจารย์โสดร้อยละ 41.0 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ร้อยละ 83.6 และปริญญาเอกเพียงร้อยละ 3.3 รายได้ต่อเดือนส่วนใหญ่มีรายได้ 4,000-6,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 44.3 รองลงมาคือกลุ่มรายได้ 6,000 บาทขึ้นไปร้อยละ 37.7 มีเพียงร้อยละ 18 ที่มีรายได้ต่ำกว่า 4,000 บาทต่อเดือน ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 1. สถานภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างพยาบาลประจำการ จำนวนตามแผนกที่สังกัด เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา และรายได้

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มตัวอย่างพยาบาลประจำการ	
	จำนวน	ร้อยละ
แผนก	96	100.0
ศัลยกรรม	31	32.3
อายุรกรรม	15	15.6
เด็ก	10	10.4
ผู้ป่วยนอก	10	10.4
ห้องผ่าตัด	5	5.2
หูดาคอจุมูก	5	5.2
ผู้ป่วยหนัก	7	7.3
ฝ่ายการพยาบาล	3	3.1
อื่น ๆ	10	10.4
เพศ	96	100.0
หญิง	96	100.0
ชาย	0	0.0

ตารางที่ 1. สถานภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างพหุบาลประจำการ จำนวนตามแผนที่สังกัด เพศ
อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา และรายได้ (ต่อ)

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มตัวอย่างพหุบาลประจำการ	
	จำนวน	ร้อยละ
อายุ	96	100.0
25 ปี และต่ำกว่า	28	29.2
26-30 ปี	28	29.2
31-35 ปี	15	15.6
36-40 ปี	11	11.4
41-45 ปี	7	7.3
มากกว่า 45 ปี	7	7.3
สถานภาพการสมรส	96	100.0
โสด	58	60.4
คู่	37	38.5
หม้าย	1	1.0
หย่า	0	0.0
ระดับการศึกษา	96	100.0
ประกาศนียบัตร	21	21.9
ปริญญาตรี	75	78.1
รายได้ต่อเดือน	96	100.0
ต่ำกว่า 4,000 บาท	33	33.4
4,000-6,000 บาท	38	39.6
มากกว่า 6,000 บาท	25	26.0

ตารางที่ 2 สถานภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างอาจารย์พยาบาล จำแนกตามภาควิชาที่สังกัด เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา และรายได้

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มตัวอย่างอาจารย์พยาบาล	
	จำนวน	ร้อยละ
ภาควิชา	61	100.0
พื้นฐานการพยาบาล	8	13.1
การพยาบาลอายุรศาสตร์และศัลยศาสตร์	14	23.0
การพยาบาลจิตเวชศาสตร์	5	8.2
การพยาบาลแม่และเด็ก	14	23.0
การพยาบาลสูติศาสตร์	12	19.7
การพยาบาลสาธารณสุขศาสตร์	7	11.5
การศึกษาวิจัยและบริหารการพยาบาล	1	1.6
เพศ	61	100.0
หญิง	60	98.4
ชาย	1	1.6
อายุ	61	100.0
25 ปี และต่ำกว่า	1	1.6
26-30 ปี	16	26.3
31-35 ปี	28	45.9
36-40 ปี	11	18.0
41-45 ปี	4	6.6
มากกว่า 45 ปี	1	1.6
สถานภาพการสมรส	61	100.0
โสด	25	41.0

ตารางที่ 2 สถานภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างอาจารย์พยาบาล จำแนกตามภาควิชาที่สังกัด เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา และรายได้

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มตัวอย่างอาจารย์พยาบาล	
	จำนวน	ร้อยละ
คู่	33	54.1
หม้าย	0	0.0
หย่า	3	4.9
ระดับการศึกษา	61	100.0
ปริญญาตรี	8	13.1
ปริญญาโท	51	83.6
ปริญญาเอก	2	3.3
รายได้ต่อเดือน	61	100.0
ต่ำกว่า 4,000 บาท	11	18.0
4,000-6,000 บาท	27	44.3
มากกว่า 6,000 บาท	23	37.7

2. ความสัมพันธ์ระหว่างความเหนื่อยหน่ายกับความคาดหวังในความสำเร็จ

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างความเหนื่อยหน่ายกับความคาดหวังในความสำเร็จของพยาบาล โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันแล้ว ปรากฏว่าความเหนื่อยหน่ายกับความคาดหวังในความสำเร็จมีความสัมพันธ์กันในเชิงตรงกันข้ามในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ กล่าวคือพยาบาลที่มีคะแนนความเหนื่อยหน่ายสูงจะมีคะแนนความคาดหวังในความสำเร็จต่ำ ตรงข้ามกับคนที่มีความเหนื่อยหน่ายต่ำจะมีความคาดหวังในความสำเร็จสูง เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จำแนกตามกลุ่มพยาบาลประจำการ อาจารย์พยาบาล

และกลุ่มพยาบาลทั้งหมด (รวมกลุ่มพยาบาลประจำการและอาจารย์พยาบาล) แล้วได้ค่า r เท่ากับ $-.44, -.36$ และ $-.41$ ตามลำดับ ซึ่งความสัมพันธ์ดังกล่าวมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนความเหนื่อยหน่ายกับความคาดหวังในความสำเร็จของพยาบาลประจำการ อาจารย์พยาบาล และพยาบาลทั้งหมด

กลุ่มตัวอย่าง	r	r^2	$p - value$
พยาบาลประจำการ	$-.44$	$.20$	$.0000$
อาจารย์พยาบาล	$-.36$	$.13$	$.0042$
พยาบาลทั้งหมด	$-.41$	$.17$	$.0000$

3. การเปรียบเทียบคะแนนความเหนื่อยหน่ายของพยาบาลประจำการและอาจารย์พยาบาล

การเปรียบเทียบความเหนื่อยหน่ายของพยาบาลประจำการ และอาจารย์พยาบาล จากการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้สึกต่อการปฏิบัติงานแล้วพบว่าคะแนนความเหนื่อยหน่ายของกลุ่มพยาบาลประจำการมีค่าเฉลี่ย 1.19 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .33 ส่วนกลุ่มอาจารย์พยาบาลมีค่าเฉลี่ย 1.08 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .32 ซึ่งจากการทดสอบสมมติฐานทางสถิติเพื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของความเหนื่อยหน่ายของทั้งสองกลุ่มแล้ว ปรากฏว่าความเหนื่อยหน่ายของพยาบาลประจำการและอาจารย์พยาบาลมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 2.08$) โดยกลุ่มพยาบาลประจำการมีคะแนนเฉลี่ยความเหนื่อยหน่ายในการปฏิบัติงานสูงกว่ากลุ่มอาจารย์พยาบาล ดังรายละเอียดในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบคะแนนความเห็นเนื้อหาของพยาบาลประจำการและอาจารย์พยาบาล

พยาบาล	จำนวน	X	SD	t	p-value
พยาบาลประจำการ	96	1.19	.33	2.08	.04
อาจารย์พยาบาล	61	1.08	.32		

4. การเปรียบเทียบคะแนนความคาดหวังในความสำเร็จของพยาบาลประจำการและอาจารย์พยาบาล

จากตารางที่ 5 คะแนนความคาดหวังในความสำเร็จของพยาบาลประจำการมีค่าเฉลี่ย 2.74 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .38 ส่วนกลุ่มอาจารย์พยาบาลมีค่าเฉลี่ยความคาดหวังในความสำเร็จเท่ากับ 2.78 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .42 และเมื่อทำการทดสอบสมมติฐานทางสถิติโดยการทดสอบค่าที (t-test) แล้วปรากฏว่าไม่มีความแตกต่างกันที่ระดับ .05 ($t = -.70$)

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบคะแนนความคาดหวังในความสำเร็จของพยาบาลประจำการและอาจารย์พยาบาล

พยาบาล	จำนวน	X	SD	t	p-value
พยาบาลประจำการ	96	2.74	.38	-.70	.48
อาจารย์พยาบาล	61	2.78	.42		

5. ความสัมพันธ์ระหว่างอายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา กับระดับความเหนื่อยหน่ายในการปฏิบัติงานและกับระดับความคาดหวังในความสำเร็จของพยาบาลประจำการและอาจารย์พยาบาล

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา กับระดับความเหนื่อยหน่ายของพยาบาลประจำการและอาจารย์พยาบาล โดยการทดสอบไคสแควร์ตารางที่ 6 และ 7 นั้น ปรากฏว่ามีเพียงตัวแปรเดียวคือ ระดับการศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับระดับความเหนื่อยหน่ายของกลุ่มพยาบาลประจำการที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ส่วนกลุ่มอาจารย์พยาบาล ไม่มีตัวแปรใดที่มีความสัมพันธ์กับความเหนื่อยหน่ายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา กับระดับความคาดหวังในความสำเร็จของพยาบาลประจำการและอาจารย์พยาบาลนั้น ปรากฏว่าได้ผลเช่นเดียวกับความเหนื่อยหน่าย คือ มีตัวแปร "ระดับการศึกษา" เพียงตัวแปรเดียวที่มีความสัมพันธ์กับระดับความคาดหวังในความสำเร็จของพยาบาลประจำการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในขณะที่กลุ่มอาจารย์พยาบาล ตัวแปรด้านอายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังในความสำเร็จ ดังรายละเอียดในตารางที่ 8 และ 9

กล่าวโดยสรุปแล้ว ระดับการศึกษาของพยาบาลประจำการมีความสัมพันธ์กับความเหนื่อยหน่ายและความคาดหวังในความสำเร็จอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 6 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา กับระดับความ
เหนื่อยหน่ายในกลุ่มพยาบาลประจำการ

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	ระดับความเหนื่อยหน่าย			χ^2	p-value
	น้อย	ปานกลาง	มาก		
	(0-38)	(39-76)	(77-114)		
อายุ				3.73	.44
22 - 30 ปี	14	42	0		
31 - 40 ปี	6	19	1		
มากกว่า 40 ปี	8	6	0		
สถานภาพการสมรส				8.38	.07
โสด	12	46	0		
คู่	15	21	1		
หม้าย	1	0	0		
ระดับการศึกษา					
ประกาศนียบัตร	9	11	1	6.47	.04
ปริญญาตรี	19	56	0		

ตารางที่ 7 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา กับระดับความ
เหนื่อยหน่ายในกลุ่มอาจารย์พยาบาล

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	ระดับความเหนื่อยหน่าย			X^2	p-value
	น้อย	ปานกลาง	มาก		
	(0-38)	(39-76)	(77-114)		
อายุ				3.38	.50
22 - 30 ปี	4	13	0		
31 - 40 ปี	18	20	1		
มากกว่า 40 ปี	2	3	0		
สถานภาพการสมรส				3.67	.45
โสด	7	17	1		
คู่	16	17	0		
หย่า	1	2	0		
ระดับการศึกษา				3.55	.50
ปริญญาตรี	3	5	0		
ปริญญาโท	19	31	1		
ปริญญาเอก	2	0	0		

ตารางที่ 8 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา กับระดับความคาดหวังในความสำเร็จของพยาบาลประจำการ

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	ระดับความคาดหวังในความสำเร็จ			X ²	p-value
	น้อย	ปานกลาง	มาก		
	(31-60)	(61-90)	(91-120)		
อายุ				3.73	.44
22 - 30 ปี	0	44	12		
31 - 40 ปี	1	18	7		
มากกว่า 40 ปี	0	12	2		
สถานภาพการสมรส				2.14	.71
โสด	0	46	12		
คู่	1	27	9		
หม้าย	0	1	0		
ระดับการศึกษา				7.80	.02
ประกาศนียบัตร	1	19	1		
ปริญญาตรี	0	55	20		

ตารางที่ 9 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา กับระดับความคาดหวังในความสำเร็จของอาจารย์พยาบาล

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	ระดับความคาดหวังในความสำเร็จ			χ^2	p-value
	น้อย	ปานกลาง	มาก		
	(31-60)	(61-90)	(91-120)		
อายุ				1.92	.74
22 - 30 ปี	0	3	0		
31 - 40 ปี	12	26	4		
มากกว่า 40 ปี	5	10	1		
สถานภาพการสมรส				5.93	.21
โสด	3	15	7		
คู่	0	24	9		
หย่า	0	0	0		
หย่า	0	3	0		
ระดับการศึกษา				2.17	.71
ปริญญาตรี	0	7	1		
ปริญญาโท	3	24	14		
ปริญญาเอก	0	1	1		